

Hlutverk dómstóla skv. ákvæðum l. 80/2002

Hrefna Friðriksdóttir

Málstofa – 25. september 2006

Barnaverndarmál og dómstólar

- ✓ Aðdragandi
- ✓ Markmið
  - ✓ auka réttaröryggi
  - ✓ stuðla að vandaðri málsmeðferð
  - ✓ einfalda ferlið/fækka málskotsleiðum
  - ✓ stytta ferlið

Úrskurðarvald

<u>Barnaverndarnefnd</u>	<u>Dómstólar/kærunefnd</u>
- 26. gr. <u>úrskurður</u> úrræði án töku barns af heimili	⇒ Málskot til kærunefndar
- 27. gr. <u>úrskurður í 2 mán.</u> skemmri vistun barns utan heimilis	⇒ Málskot til dómstóla Málsmeðferð skv. XI. kafla
- 28. gr. <u>beiðni til dómstóls</u> lengri vistun barns utan heimilis	Úrskurður dómstóls í 12 mánuði í senn Málsmeðferð skv. XI. kafla
- 29. gr. <u>málshöfðun</u> forsjársvipting	Dómur Málsmeðferð skv. X. kafla

Málsmeðferð dómstóls skv. XI. kafla

- ✓ Beiðni til dómstóls – 62. gr. bvl.
- ✓ Skjót málsmeðferð
- ✓ Úrskurður – kæranlegur til Hæstaréttar
  - ✓ kærufrestur 2 vikur
  - ✓ frestar almennt ekki framkvæmd

Málsmeðferð dómstóls skv. X. kafla

- ✓ Barnaverndarnefnd höfðar mál
- ✓ Sérfróðir meðdómendur
- ✓ Dómari getur lagt fyrir aðila að afla gagna
- ✓ Lokað þinghald
- ✓ Dómur – má áfrýja til Hæstaréttar
  - ✓ áfrýjunarfrestur 3 mánuðir
  - ✓ frestar almennt ekki framkvæmd

BARNAVERNDARSTOFA

**Samantekt yfir alla úrskurði og dóma
frá 1. júní 2002 – 1. nóvember 2005**

27. gr. – Úrskurður bvn. um vistun í 2 mánuði

- ✓ Úrskurðir bvn. = 75 (fjöldi barna) *
- ✓ Kærur til dómstóls = 14 (fjöldi barna–fjöldi mála=7)
- ✓ Engu máli skotið til Hæstaréttar
- ✓ Aldur barna frá nýfæddu til 15 ára
- ✓ 3 mál (7 börn) felld niður og gerð krafa um vistun í 12 mánuði eða forsjársviptingu
- ✓ 1 mál - sátt (2 börn)
- ✓ 1 mál – ekki fallist á vistun fyrir annað barn af tveimur
- ✓ Úrskurðir bvn. staðfestir í öllum öðrum málum

*Ekki endanleg tala

28. gr. – Beiðni til dómstóls um 12 mánuði

- ✓ Fjöldi barnaverndarnefnda = 3
- ✓ Fjöldi mála/Fjöldi barna = 17/27
- ✓ Aldur barna frá 11 mánaða til 16 ára
- ✓ Felld niður/sátt í 3 málum (6 börn)
- ✓ 1 mál – ekki fallist á fyrir 1 barn
- ✓ Úrskurðað um styttri tíma í 4 málum (4 börn)
- ✓ Fallist á beiðni í öllum öðrum tilvikum
- ✓ 6 málum skotið til Hæstaréttar – HR staðfesti alla úrskurði

29. gr. – Mál um forsjáarsviptingu

- ✓ Fjöldi barnaverndarnefnda = 2
- ✓ Fjöldi mála/fjöldi barna = 13/22
- ✓ Aldur barna frá 1 árs til 15 ára
- ✓ 4 mál - sátt (7 börn) foreldrar afsala sér forsjá
- ✓ Dómur um sviptingu forsjár í öllum öðrum tilvikum
- ✓ 3 málum skotið til Hæstaréttar
- ✓ Hæstiréttur staðfestir héraðsdóma í öllum tilvikum

Til umhugsunar

- ✓ Leita barnaverndarnefndir óhikað til dómstóla?
- ✓ Reynsla/þekking af barnaverndarmálum f. dómi
  - ✓ hjá barnaverndarnefndum?
  - ✓ hjá dómstólum?
- ✓ Málsmeðferðin
  - ✓ tími
  - ✓ sönnunargögn
  - ✓ skýrleiki dóma

Reglugerð um fóstur

4. Fóstursamningur IV. kafli

- ✓ Hvaða atriði eiga að koma fram í fóstursamningi? –
21. gr.
  - ✓ ákvörðun barnaverndarnefndar
  - ✓ samkomulag við kynforeldra / taka fram í fóstursamn.
  - ✓ samkomulag við fósturforeldra

Reglugerð um fóstur frh.

4. Fóstursamningur IV. kafli frh.

- ✓ Nánari útlístun á einstökum atriðum – 22. – 26. gr.
  - ✓ Fósturtími – 23. gr.
  - ✓ Greiðslur – 24. gr.
  - ✓ Umgengni – 25. gr.
  - ✓ Stuðningur – 26. gr.

Reglugerð um fóstur

5. Lok fósturs V. kafli

- ✓ Fóstursamningur rennur út – 30. gr.
- ✓ Breytingar á högum fósturforeldra – 31. gr.
- ✓ Slit fóstursamnings – 32. gr.
- ✓ Tilkynna Bvs. um lok fóstursamnings – 33. gr.

Reglugerð um fóstur

6. Eftirlit bvn. meðan fóstur varir VI. kafli

- ✓ Bvn. sem ráðstafar barni fer með málið
- ✓ Samstarf milli bvn.

Reglugerð um fóstur

7. Ábyrgð á kostnaði vegna fósturs VII. kafli

- ✓ Framfærsluskylda foreldra – 37. gr.
- ✓ Bvn. greiðir kostnað sem leiðir af fóstursamningi – 38. gr.
- ✓ Annar kostnaður – 39. gr.